

Handläggare
Elana Svanström
08-508 876 19**Till**
Exploateringsnämnden
2025-10-16

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sverker Henriksson
Biträdande förvaltningschefBritta Eliasson
Avdelningschef

Remissen

Exploateringsnämnden har fått handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samers rättigheter 2030 på remiss. Handlingsplanen bygger på Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) som togs fram under 2024. Ingen rättighet är viktigare än någon annan. Samtidigt är det viktigt att synliggöra och arbeta utifrån att olika gruppers livsvillkor och möjligheter skiljer sig åt. Till MR-programmet hör därför sex handlingsplaner.

Handlingsplan mot rasism antogs under våren 2025. Utöver handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 är för närvarande ytterligare två handlingsplaner ute på remiss; handlingsplan för romsk inkludering 2030 och handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030. Ytterligare två handlingsplaner väntas komma under året.

Handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samers rättigheter 2030 överlappar delvis med handlingsplan för romsk inkludering 2030 samt handlingsplan mot rasism.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 ersätter Stockholms stads riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter (Dnr KS 2018/000069).

Nationella minoriteter och urfolket samerna har särskilda nationellt och internationellt fastställda och lagstadgade rättigheter kopplat till bland annat språk, kultur och delaktighet i frågor som berör dem. Handlingsplanens syfte är att stärka stadens arbete med dessa frågor och det övergripande målet med handlingsplanen är: *Staden säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.*

I MR-programmet pekas tre fokusområden ut som tillsammans utgör grundläggande förutsättningar för att de mänskliga rättigheterna efterlevs inom staden. Handlingsplanerna bygger på fokusområdena som är:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje utvecklingsområde finns i handlingsplanen ett antal mål som beskriver långsiktig riktning och direkta förändringar som ska genomföras i stadens verksamheter. För en del av målen pekas särskilt ansvariga nämnder ut. Utifrån handlingsplanen ska stadens nämnder och bolagsstyrelser formulera egna mål anpassade till den egna verksamheten. Exploateringsnämnden pekas inte ut som särskilt ansvarig för några av de mål som handlingsplanen pekar ut. Däremot lyfts att alla stadens verksamheter behöver ha grundläggande kunskap om nationella minoriteter och urfolkets samernas rättigheter.

Alla nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar över att säkerställa efterlevnad av de lagstadgade rättigheter som nationella minoriteter och urfolket samer har. Kommunstyrelsen har ett ansvar för övergripande samordning stöd och uppföljning i implementering av handlingsplanen. I samband med ordinarie uppföljningsprocesser ska nämnder och bolagsstyrelser

synliggöra resultat och utmaningar i arbetet med nationella minoriteter och urfolket samers rättigheter.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer förslaget till handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter som positivt.

I Sverige finns fem erkända minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är också ett urfolk. Det framkommer att rasism och diskriminering, också i form av antisemitism, antiziganism och rasism mot samer utgör ett hinder för individer inom dessa grupper att få sina rättigheter tillgodosedda. En av de grundläggande förutsättningarna för att komma till rätta med detta problem är kunskapshöjande insatser.

Stadens Budget 2025 inleds med orden att Stockholm ska vara en stad för alla. I inledningen nämns vidare att arbetet med nationella minoriteters rättigheter ska stärkas på olika sätt. Handlingsplanen innebär att exploateringsnämnden ska formulera egna mål och aktiviteter i enlighet med de utpekade utvecklingsområdena i handlingsplanen och stadens budget inom den egna verksamhetens ramar. De mål som exploateringsnämnden berörs av handlar om att kontorets medarbetare ska ha kunskap om de nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter samt om hur dessa grupper påverkats och påverkas av rasism och diskriminering.

Exploateringsnämndens ordinarie verksamhet berör normalt inte frågor som särskilt berör nationella minoriteter eller urfolket samer. Exploateringsnämnden arbetar med projekt och förvaltning över hela stadens geografi och inom specifika projekt eller områden kan dessa frågor bli aktuella. Genom att tillgodose en grundkompetens inom kontoret kan dessa situationer identifieras, fångas upp och lämpliga åtgärder vidtas där de behövs.

Exploateringsnämnden ser positivt på de kunskapsunderlag och utbildningar som redan finns och välkomnar det stöd i frågorna som kommunstyrelsen enligt handlingsplanen ska erbjuda.

Slut

Bilaga

1. Remiss – Handlingsplan för nationella minoriteter 2030